

Rozszerzanie współpracy naukowej pomiędzy naukowcami z USA a naukowcami z Polski

część II

ABSTRACT: Współpraca naukowa z naukowcami polskimi jest coraz bardziej atrakcyjna poza Polską. Jednak nie zawsze ona owocuje. Kluczem do takiej współpracy jest rozwiązanie problemu, jakim jest posiadanie informacji i danych o warunkach działania systemów akademickich w innych krajach. Właśnie te informacje mają naukowcy mieszkający poza Polską i dlatego ich większe zaangażowanie jest decydujące dla rozbudowywania współpracy.

W USA istnieje wprawdzie szereg mechanizmów, które mogą ułatwić międzynarodową współpracę; nie mniej nie są one bezpośrednio ukierunkowane na współpracę z Polską, lecz mają charakter ogólny. Polska nie korzysta w pełni z możliwości współpracy. Trudno zgłębić tak wielki temat, jednak można zbadać poszczególne przypadki, jak choćby letnie i semestralne pobyty amerykańskich studentów w Polsce.

Studyjne pobyty będące przykładem w korzystaniu z amerykańskich zasobów, mogłyby być sukcesem Polski z kilku względów. Konkretnie trzy główne powody skłaniają amerykańskich studentów do faworyzowania Polski. Po pierwsze, amerykańscy studenci chcą podróżować do Europy – ponad połowa z nich wyjeżdża właśnie tu¹. Po drugie, amerykańscy studenci są świadomi kosztów, i z tej perspektywy Polska jest jedną z atrakcyjnych europejskich opcji. Po trzecie, amerykańscy studenci są zmotywowani do nauki w krajach swojego pochodzenia etnicznego. Ponieważ tak wielu amerykańskich studentów ma polskie pochodzenie, Polska wydaje się również bardzo atrakcyjną opcją na tym poziomie.

Jednak Polska nie jest w grupie 25 najbardziej popularnych krajów (grupie, w której np. znajdują się Czechy), jest natomiast na miejscu 53², a zatem zajmuje jedno z ostatnich miejsc w Europie, co w dużej mierze wynika z braku informacji.

Programy studenckie w Polsce są rzadko wyszczególniane na websites do których studenci amerykańscy mogą się zwrócić żeby dowiedzieć się, gdzie studiować. Przeprowadzona przez nas analiza takich stron internetowych wskazuje, że na 698 połączeń tylko 6 było z Polską, co stanowi mniej niż 1%.

Przynajmniej częściowo odpowiedzią na pytanie, dlaczego w USA jest tak mało informacji o programach w Polsce, wynika ze słabego zaangażowania amerykańskich naukowców. Programy polskie rzadko są adresowane do konkretnych profesorów, którzy mogliby osobiście wpłynąć na decyzje co do wyboru kraju przez ich studentów. Systematyczne odnajdywanie profesorów, którzy mogliby być zainteresowani konkretnym programem jest praktykowane przez inne kraje, co znacząco wpływa na rozwój współpracy. Liczba publikacji, które powstały we współpracy naukowców z tej samej grupy etnicznej, zdecydowanie wzrasta w USA³.

Polscy naukowcy pracujący za granicą mogą pomóc kolegom z Polski szybciej osiągnąć międzynarodowe sukcesy i mogą pomóc w instytucjonalnych rozwiązaniach^{4, 5, 6, 7}. Wiele dyskusji wskazuje, że dalsza współpraca międzynarodowa może przynieść Polsce wiele korzyści^{8, 9, 10, 11}. Komunikacja, koordynacja i usystematyzowanie podstawowych kanałów rozwijania badań jest istotna.

UNISLAWA WILLIAMS

Spelman College
Atlanta, Georgia, USA

ZBIGNIEW K. WSOŁEK

Członek zagraniczny PAU
Mayo Clinic, Jacksonville, Florida, USA

- 1 IIE. Top 25 Destinations of U.S. Study Abroad Students, 2014/15–2016/17. Open Doors Report on International Educational Exchange. Accessed 28.11.2018. doi:<http://www.iie.org/opendoors>.
- 2 IIE. Top 25 Destinations of U.S. Study Abroad Students, 2014/15–2016/17. Open Doors Report on International Educational Exchange. Accessed 28.11.2018. doi:<http://www.iie.org/opendoors>.
- 3 Freeman R.B., Huang W., *Collaborating with People Like Me: Ethnic Co-Authorship within the U.S. Special Issue on High Skill Immigration*. 2015;33(3): S289–S318.
- 4 Williams U., Kasina J., Wsołek Z.K., *Programy edukacyjne dla Polaków chcących studiować/podnosić kwalifikacje za granicą*. *Wiadomości Lekarskie*. 2019;72(6):1163–1164.
- 5 Wojdyga Ł., *List do Redaktora Wiadomości Lekarskich*. *Wiadomości Lekarskie*. 2019;72(8):1592–1593.
- 6 Williams U., Kasina J., Wsołek Z.K., *Programy edukacyjne dla Polaków chcących studiować/podnosić kwalifikacje za granicą – Odpowiedź na List do Redaktora Wiadomości Lekarskich*. *Wiadomości Lekarskie*. 2019;72(8):1594.
- 7 Wsołek Z.K., Williams U., *Czy i jak polscy naukowcy pracujący za granicą mogą pomóc kolegom z Polski osiągnąć szybciej międzynarodowe sukcesy?* *Wiadomości Lekarskie*. 2017;70(6):1025.
- 8 Radny M., *O relacjach pomiędzy naukowcami działającym poza granicami kraju i ich związku z ojczyzną* (Panel Dyskusyjny). Prezentacja na II Światowym Forum Nauki Polskiej poza Granicami Kraju, Pułtusk, Polska, 11–14 września 2019.
- 9 Cios K., *Polonijni naukowcy a nauka polska – O zwiększaniu współpracy*. Prezentacja na Forum Nauki Polskiej poza Granicami Kraju w 100-lecie Odzyskania Niepodległości, Warszawa, Polska, 21 września 2018.
- 10 Urbaniak T., *Nauka przez doświadczenie*. Prezentacja na Forum Nauki Polskiej poza Granicami Kraju w 100-lecie Odzyskania Niepodległości, Warszawa, Polska, 21 września 2018.
- 11 Czerniawska D., *Polscy naukowcy za granicą*. Prezentacja na Forum Nauki Polskiej poza Granicami Kraju w 100-lecie Odzyskania Niepodległości, Warszawa, Polska, 21 września 2018.